

Analiza kulturno turističke resursne osnove otoka Krka

Mirić, Manuela

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Tourism and Hospitality Management / Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:191:215297>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-04**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Faculty of Tourism and Hospitality Management - Repository of students works of the Faculty of Tourism and Hospitality Management](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Preddiplomski sveučilišni studij

MANUELA MIRIĆ

Analiza kulturno turističke resursne osnove otoka Krka

Analysis of cultural touristic resourceful basis of the island of Krk

Završni rad

Opatija 2022.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
Preddiplomski sveučilišni studij
Menadžment održivog razvoja

Analiza kulturno turističke resursne osnove otoka Krka

Analysis of cultural touristic resourceful basis of the island of Krk

Završni rad

Kolegij: **Turizam i atrakcije**

Student: **Manuela Mirić**

Mentor: **Dr.sc. Zrinka Zadel**

Matični broj: **25037/19**

Opatija, Lipanj 2023.

SVEUČILIŠTE U RIJECI UNIVERSITY OF RIJEKA
FAKULTET ZA MENADŽMENT U TURIZMU I UGOSTITELJSTVU
FACULTY OF TOURISM AND HOSPITALITY MANAGEMENT
OPATIJA, HRVATSKA CROATIA

IZJAVA O AUTORSTVU RADA I O JAVNOJ OBJAVI OBRANJENOG ZAVRŠNOG RADA

MANUELA MIRIĆ 25037/19
(ime i prezime studenta) (matični broj studenta)

Analiza kulturno-turističke resursne osnove otoka Krka
(naslov rada)

Izjavljujem da sam ovaj rad samostalno izradila/o, te da su svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima, bilo da su u pitanju knjige, znanstveni ili stručni članci, Internet stranice, zakoni i sl. u radu jasno označeni kao takvi, te navedeni u popisu literature.

Izjavljujem da kao student–autor završnog rada, dozvoljavam Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci da ga trajno javno objavi i besplatno učini dostupnim javnosti u cjelovitom tekstu u mrežnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

U svrhu podržavanja otvorenog pristupa završnim radovima trajno objavljenim u javno dostupnom digitalnom repozitoriju Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci, ovom izjavom dajem neisključivo imovinsko pravo iskorištavanja bez sadržajnog, vremenskog i prostornog mog završnog rada kao autorskog djela pod uvjetima *Creative Commons* licencije CC BY Imenovanje, prema opisu dostupnom na <http://creativecommons.org/licenses/>.

U Opatiji, 10.6.2023.

Mirica Mirić
Potpis studenta

Sažetak

Otok Krk destinacija je koja je pretežito poznata kao destinacija “sunca i mora” budući da obiluje brojnim plažama te brojnim prirodnim ljepotama i blagom mediteranskom klimom no zbog svoje bogate povijesti on se može svakako smatrati i destinacijom kulturnog turizma budući da je upravo ta bogata povijest ostavila brojne resurse koji se danas itekako mogu valorizirati te se od njih mogu stvoriti brojni turistički proizvodi. Kulturni turizam danas je jedan od popularnijih oblika turizma, a odnosi se na posjet turista kulturnim atrakcijama kako bi naučili nešto o kulturi toga mjesta i doživjeli poseban turistički doživljaj koji se vezuje uz kulturni turizam. Budući da se danas mnoge destinacije odlučuju na promoviranje svoje kulturne baštine putem kulturnog turizma, otok Krk jest svakako jedna od takvih destinacija. Otok tako obiluje brojnim građevinama većinom sakralnim, arheološkim ostacima, muzejima te kulturnim manifestacijama. Kako bi se kulturni turizam nastavio razvijati na ovom području potrebno je sve te brojne resurse iskoristiti u turističke svrhe, ali i potrebno je napraviti strategiju razvoja kulturnog turizma kojom bi se definirali točni ciljevi razvoja kulturnog turizma na području čitavog otoka.

Ključne riječi: kulturni turizam, turistički resursi, destinacija, otok Krk

Sadržaj

Uvod	1
1. Temeljno određenje kulturnog turizma	3
1.1. Definiranje kulturnog turizma.....	3
1.2. Definiranje kulturnih turista.....	6
2. Temeljno određenje turističkih resursa	8
2.1. Definiranje turističkih resursa.....	8
2.2. Kulturni turistički resursi	10
3. Komparativne prednosti otoka Krka	13
4. Analiza turističkog tržišta otoka Krka	16
4.1. Analiza turističke potražnje	16
4.2. Analiza turističke ponude	19
5. Analiza kulturno turističke-resursne osnove otoka Krka	24
5.1. Analiza i ocjena materijalnih kulturnih resursa otoka Krka	24
5.2. Analiza i ocjena nematerijalnih kulturnih resursa otoka Krka.....	29
6. SWOT analiza	31
Zaključak	33
Bibliografija	35
Popis ilustracija	37

Uvod

Tematika ovog rada temeljiti će se na otoku Krku kao turističkoj destinaciji te će se prikazati i analizirati kulturni resursi i atrakcije ove destinacije. Kulturni resursi vezani su uz kulturni turizam koji je u današnje vrijeme izuzetno popularan te će se on također definirati u ovom radu kao i njegove glavne značajke. Ovim radom nastoji se utvrditi kakvu kulturnu resursnu osnovu ima otok Krk odnosno ocijeniti s turističkog aspekta njegovu resursnu osnovu i uvidjeti gdje on danas stoji s kulturnim turizmom i koju su neki budući potezi u razvoju kulturnog turizma na tom području. Kulturni resursi analizirat će se na području cijelog otoka Krka što uključuje sam grad Krk te općine: Baška, Dobrinj, Malinska, Omišalj, Puntar te općina Vrbnik.

Cilj ovoga rada bio bi dakle utvrditi i ocijeniti s kakvim kulturnim resursima s turističkog aspekta raspolaže otok Krk u cilju afirmacije i daljnjeg razvoja ove destinacije kao destinacije kulturnog turizma. Budući da klasičan odmorišni turizam koji se bazira na suncu i moru više nije dovoljan nastoji se analizirati potencijal koji otok Krk ima za sadašnji, ali i budući razvoj kulturnog turizma. Svrha ovog rada jest spoznati važnost selektivnih oblika turizma u ovom slučaju kulturnog turizma za turistički razvoj destinacije odnosno doći do zaključka da se razvojem selektivnih oblika turizma u nekoj destinaciji može stvoriti konkurentna prednost i mogu se razviti brojne prednosti za samu destinaciju. Pri izradi rada korišteni su sekundarni podaci koji su preuzeti iz raznih vrsta literature kao što su: knjige, znanstveni članci i razni internetski izvori te stručni radovi. Znanstvene metode koje su korištene u radu su metode indukcije pri čemu se od pojedinačnih spoznaja i informacija došlo do općeg zaključka. Također je korištena i deduktivna metoda kojom se iz niza zaključaka izvlače logički zaključci te deskriptivna metoda.

Ovaj rad sastoji se od šest dijelova te zaključka na kraju. Prva dva djela rada su teorijskog tipa gdje će se objasniti i definirati ključni pojmovi u ovom radu kao što su definicija i određenje kulturnog turizma te definicija turista koji putuju zbog kulturnih motiva, a oni se nazivaju kulturni turisti. U drugom teorijskom poglavlju će se teorijski definirati turistički resursi općenito te će biti navedene njihove značajke, ali će se definirati kulturni turistički resursi, a to su resursi na kojima se temelji razvoj kulturnog turizma. Zatim slijedi pregled komparativnih prednosti otoka Krka gdje

će se navesti ključne značajke same destinacije kao što su geografska lokacija, prirodne značajke, ali i nešto o samoj turističkoj destinaciji. U idućem djelu analizira se turističko tržište otoka Krka pa će se tako posebno analizirati turistička potražnja odnosno dolasci i noćenja u proteklih nekoliko godina te turistička ponuda koja se odnosi na smještajne kapacitete, ugostiteljske objekte i ostale smještajne objekte koji će se navesti te će se analizirati po kategorijama i vrstama. Potom slijedi analiza kulturno turističke resursne osnove u kojoj će se detaljno prikazati kulturni resursi otoka Krka te će se ti isti resursi ocijeniti s obzirom na turističku afirmiranost Budući da se u ovoj destinaciji nalaze brojni kulturni resursi oni će se se podijeliti na materijalni i nematerijalne te će tako biti ocijenjeni. U posljednjem djelu rada kroz SWOT analizu analizirat će se snage i slabosti te prilike i prijetnje ove destinacije s aspekta kulturnog turizma te će se zaključiti koje su osnovne prednosti Krka kao kulturne destinacije, a što je ono što Krk može napraviti u budućnosti kako bi se dodatno razvio na turističkom tržištu. Na kraju samog rada slijedi zaključak.

1. Temeljno određenje kulturnog turizma

U modernom turizmu koncept masovnog turizma se polako napušta te je fokus dat na odgovornom razvoju koji je baziran na specifične oblike turizma koji vode do diferencijacije i kvalitete. Kultura danas ima veliki utjecaj na turizam, ali s druge strane isto tako turizam ima veliki utjecaj na kulturu, također treba imati na umu da je kultura kao i turizam dinamičan i promjenjiv fenomen koji se konstantno izložen novim izazovima.

Za kulturni turizam bi se moglo reći da je jedan od najstarijih novijih oblika budući da ljudi zbog kulturnih motiva putuju još od Rimskog doba. Kulturni turizam se drastično promijenio otkada je “prvi put prepoznat kao dio turističkog doživljaja u kasnim 1970-im i ranim 1980-im godinama”¹. U svojim počecima kulturni turizam bio je prepoznat kao poseban oblik kada su istraživači turizma uvidjeli da neki turisti putuju isključivo kako bi upoznali kulturu i baštinu određene destinacije. U početku je to bila posebna vrsta turizma za koju se smatralo da će privući manji broj visoko obrazovanih turista koji su tražili nešto više od običnog sunca i mora no danas je to jedna od najpoznatijih vrsta specifičnih oblika turizma.

1.1. Definiranje kulturnog turizma

Kultura i kulturno naslijeđe čine bitan čimbenik kojim se na neki način održava vitalnost i konkurentnost brojnih destinacija danas. Danas postoji velika konkurencija u brojnim gradovima koji obiluju kulturnim naslijeđem budući da kulturni turizam postaje sve važniji u gospodarskom smislu pa brojne zemlje stvaraju strateške planove razvijanja kulturnog turizma. No kako se zapravo definira kulturni turizam, to je pitanje koje se dosta postavljalo tijekom prošlosti u nadi da bi se došlo do jedne definicije no izuzetno je teško samo jednom općeprihvaćenom definicijom dati odgovor na ovo pitanje budući da postoje brojne definicije same kulture. Kultura se može definirati kao “ukupnost materijala i duhovnih vrijednosti koje zajednica prihvaća kao vlastiti način života”². Kroz kulturu se može puno toga naučiti, kultura zapravo regulira čovjekovo ponašanje i

¹ Du Cross, H., McKercher B.(2015.): Cultural tourism 2nd edition, GradBy Routledge, str.12

² Gržinić, J., Vodeb K.(2015.):Cultural tourism and destination impacts,Sveučilište Jurja Dobrile u Puli ,Pula, str. 9.

njegove odnose s drugim ljudima, ona čovjeka može naučiti kako da misli i da živi te kako to naučeno može primijeniti u budućnosti te je specifična i posebna za svaku pojedinu zajednicu.

Tijekom prošlosti nastale su brojne definicije kulturnog turizma pa tako UNWTO definira kulturni turizam kao "kretanje osoba do kulturnih atrakcija u gradovima u zemljama koje nisu u njihovom uobičajenom mjestu stanovanja, s namjerom prikupljanja novih informacija i iskustva kako bi zadovoljili svoje kulturne potrebe i sva kretanja osoba u specifične kulturne atrakcije, kao što su mjesta baštine, umjetničke i kulturne manifestacije, umjetnosti i drame u gradove izvan njihove zemlje prebivališta."³ Kulturni turizam jedan je od najstarijih selektivnih oblika turizma, ali je ga je i dalje lako zamijeniti s nekom drugom vrstom budući da nisu sve atrakcije i događanja u prošlosti bili definirani kao kulturni turistički proizvodi već su taj status dobivali vremenom.

Kulturni turizam uključuje četiri elementa, a to su⁴:

1. Turizam
2. Korištenje kulturnih resursa
3. Konzumacija proizvoda i doživljaji
4. Turist

Kulturni turizam je prije svega specifični oblik turizma koji podrazumijeva turističku aktivnost odnosno potrebno je da turist napusti mjesto svog prebivališta i ode u neku destinaciju kako bi tamo zadovoljio svoje turističke potrebe. Potrebno je također imati i turistički proizvod vezan uz kulturu kako bi se neka destinacija mogla nazvati destinacijom kulturnog turizma. Kulturni turizam podrazumijeva korištenje kulturne baštine, najčešće materijalne no ne smije se izostaviti i nematerijalna baština koja bi se trebala promovirati u turističke svrhe kako bi se destinacija mogla identificirati kao destinacija kulturnog turizma.. Svaki oblik turizma podrazumijeva konzumaciju proizvoda i doživljaja pa tako ni u kulturnom turizmu nema odstupanja. Kulturni turisti žele doživjeti kulturu nekog mjesta i naučiti nešto o njoj pa tako prethodno spomenuti kulturni resursi moraju biti pretvoreni u kulturni turistički proizvod kako bi to bilo moguće. Zadnji element

³ Du Cross, H., McKercher B.(2015.): Cultural tourism 2nd edition, GradBy Routledge , str.4.

⁴ Du Cros, H., McKercher B.(2012.) :Cultural Tourism The Partnership Between Tourism and Cultural Heritage Management, Grad By Routledge, str. 6.

kulturnog turizma jest sam turist bez kojeg je turizam onaj klasični, ali i kulturni jednostavno neizvediv. Turist u kulturnom turizmu mora biti motiviran za učenje i doživljavanje kulture neke destinacije.

Postoje turisti koji putuju isključivo zbog kulturnih motiva te oni kojima je kulturna destinacije tek usputno stajalište na njihovom putu. U kulturnom su turizmu kulturni resursi neke destinacije prikazani u obliku u kojem ih turisti mogu istražiti i doživjeti te zadovoljiti svoje potrebe.

U kulturnom turizmu utrošak kulturnih resursa ostvaruje se tek kada su turističke oblikovane kao turistički proizvodi i ponuđene na tržištu po točno određenoj cijeni.⁵ Ovo znači da ne može svaki kulturni resurs postati kulturni turistički proizvod, ali ni svaka destinacije koja obiluje kulturnim resursima ne može postati destinacijom kulturnog turizma budući da je sve te resurse potrebno oblikovati u turistički proizvod kako bi ih turisti mogli na neki način konzumirati i zadovoljiti svoje potrebe.

Kulturni turizam na jedan način može djelovati pozitivno na produženje turističke sezone no na drugi način negativno može djelovati na kulturne atrakcije i destinacije budući da prevelika koncentracija turista na jednom mjestu može narušiti okoliš. S druge strane kulturni turizam može doprinositi i zaštiti određenih objekata i spomenika te je to još jedan pozitivan utjecaj kulturnog turizma na destinaciju. Također “prihodi od turizma u velikom broju slučajeva koriste kako bi se zaštitili upravo kulturni spomenici te za obnavljanje i podršku lokalnim kulturnim mjestima koja bi bez turizma vjerojatno nestala.”⁶

Kulturni turizam također se može podijeliti i u nekoliko podvrsta, a one su:⁷

- Turizam naslijeđa
- Turizam umjetnosti
- Kreativni turizam

⁵Gržinić, J., Vodeb K.(2015.): Cultural tourism and destination impacts, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli ,Pula, str. 10.

⁶Pančić Kombol, T.,(2006.): Kulturno naslijeđe i turizam, Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin, str 3.

⁷Gregorić, M.,(2022.): Transformacija kulturnog turizma u post Covid uvjetima , Croatian Regional Development Journal, Vol. 3 No. 2, Sveučilište Sjever , str. 166.

- Urbani kulturni turizam
- Ruralni kulturni turizam
- Domorodački turizam

Iz prethodno navedene podjele kulturnog turizma da se zaključiti da postoje zaista brojne podvrste kulturnog turizma, a ono glavno po čemu se te sve podvrste razlikuju su zapravo turistički motivi.

1.2. Definiranje kulturnih turista

Kulturni turisti sastavni su dio kulturnog turizma te će se u ovom poglavlju objasniti tko su oni i koji su to motivi koji ih pokreću pri posjetu nekoj kulturnoj destinaciji. Postoji razlika između onih turista koji destinaciju posjećuju zato što su motivirani njenom kulturom i onih turista koji tek usputno posjećuju neku kulturnu atrakciju te će se u nastavku objasniti njihova razlika.

Kulturni turizam moguće je u vezi s motivacijom promatrati kroz dva aspekta, a oni su⁸:

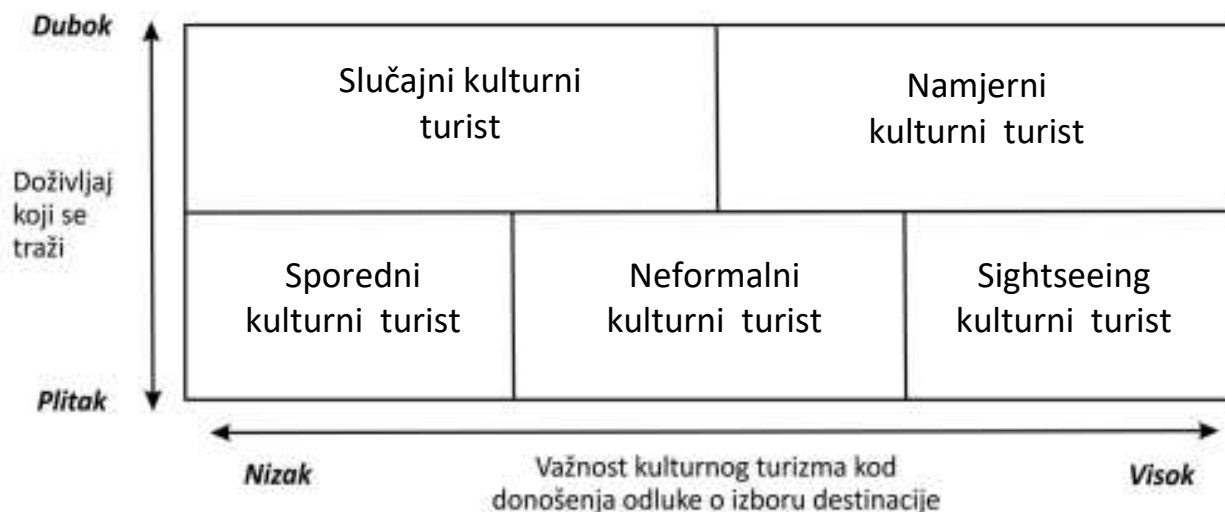
- Kulturni turizam u užem smislu
- Kulturni turizam u širem smislu

Kada su kulturni sadržaji primarni motiv nekog putovanja tada se govori o kulturnom turizmu u užem smislu, a kada je kultura sekundarni motiv tada se govori o kulturnom turizmu u širem smislu. Turisti kojima je kultura primarni motiv svjesno odabiru destinaciju koja će zadovoljiti njihove potrebe za kulturnim sadržajima, dok turisti kojima je kultura sekundarni motiv putuju zbog nekih drugih motiva, a kultura ih je nakratko privukla. Kulturni turist može se definirati kao “osoba koja posjećuje ili planira posjetiti kulturnu turističku atrakciju, galeriju, izložbu, muzej ili povijesno mjesto ili sudjelovati u brojnim drugim aktivnostima u bilo koje vrijeme trajanja njegova putovanja neovisno o primarnom motivu putovanja.”⁹ Ova definicija je dosta opća te je vrlo teško

⁸Cetinski, V., Šugar V., Perić M.,(2012.): Menadžment institucija i destinacija kulture. Sveučilište u Rijeci: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija, str. 105.

⁹McKercher, B.,(2002.): Towards classification of cultural tourists, International journal of tourism research , str. 32.

odrediti koji je točno motiv kulturnih turista no idućom podjelom će se na neki način napraviti razlika između vrsta kulturnih turista kojih ima nekoliko.

Slika 1. Tipologija kulturnih turista

Izvor: Du Cross, H., McKercher B.(2015.): Cultural tourism 2nd edition, GradBy Routledge, str 122

Prema gore navedenom prikazu postoji pet tipova kulturnih turista:

- Namjerni kulturni turist – turist kojem je primarni motiv putovanja kultura i učenje o kulturi nekog mjesta
- Sightseeing kulturni turist – kulturni turizam je primarni motiv putovanja u neku destinaciju, ali iskustvo nije toliko bitno
- Slučajni kulturni turist – turist koji ne putuje zbog kulturnog turizma, ali nakon doživljenog iskustva ima neko kulturno iskustvo
- Neformalni kulturni turist – kulturni turizam je slabi motiv za posjet destinaciji, a doživljeno iskustvo nije toliko bitno
- Sporedni kulturni turist – turist koji ne putuje zbog kulturnog turizma niti sudjeluje u stvaranju kulturnog doživljaja¹⁰

¹⁰ Du Cross, H., McKercher B.(2015.): Cultural tourism 2nd edition, GradBy Routledge, str 122.

Pet vrsta gore navedenih tipova kulturnih turista razlikuju se po primarnom motivu putovanja, ali i po kulturnom doživljaju budući da nemaju svi kulturni turisti jednak motiv za putovanje u kulturnu destinaciju kao ni jednaku želju za ostvarenjem kulturnog doživljaja. Namjernim kulturnim turistima kultura je primarni motiva kao i kulturni doživljaj dok s druge strane sporedni kulturni turisti ne putuju ni zbog kulture niti zbog kulturnog doživljaja, a opet se smatraju kulturnim turistima. Iz ove podjele može se vidjeti da postoje razne vrste kulturnih turista kojima kultura možda nije primarni motiv, ali oni su i dalje kulturni turisti te bi možda ako im se neki kulturni proizvod sviđa u budućnosti mogli doći u neku drugu kulturnu destinaciju, ali ovaj put s kulturom kao primarnim motivom. Miks ovih turista ovisi od destinacije do destinacije te od atrakcije do atrakcije. Motivi ovise o brojnim faktorima kao što su pozicija destinacije na tržištu te njenoj reputaciji kao kulturnoj destinaciji¹¹. Od destinacija koje imaju bogatu kulturnu baštinu se može očekivati veći broj turista za razliku od destinacija koje nisu toliko poznate i bogate kulturnim resursima.

2. Temeljno određenje turističkih resursa

Turistički resursi neizostavan su dio turizma budući da oni ako se pravilno iskoriste mogu obogatiti turističku ponudu neke destinacije, ali i diferencirati je i istaknuti u odnosu na ostale destinacije. Postoje razne podjele turističkih resursa, a neke od njih bit će objašnjene i navedene u idućem dijelu rada.

2.1. Definiranje turističkih resursa

Turistički resursi zapravo su jedan dio turističke resursne osnove koja sačinjava dio još veće gospodarske resursne osnove. “Sama riječ “resurs” odnosi se zapravo na potencijale na kojima bi se mogao temeljiti razvoj nekog mjesta ili neke djelatnosti.”¹² To su potencijali koji mogu biti prirodni ili stečeni kao i znanja te sposobnosti na kojima bi se mogao razvijati i temeljiti turizam

¹¹McKercher, B.,(2002.): Towards classification of cultural tourists, International journal of tourism research, str 5.

¹²Kušen, E., (2002.): Turistička atrakcijska osnova, Institut za turizam Zagreb, Zagreb, str. 15.

nekog mjesta. Jedna od definicija turističkih resursa kaže da su to “sva ona sredstva koja se mogu privesti korisnoj svrsi u turizmu nekog područja.”¹³.

Turistički resursi mogu se podijeliti na:¹⁴

- I. Temeljne turističke resurse koji se potom dijele na potencijalne i realne turističke atrakcije
- II. Ostale izravne resurse u koje spadaju razni ugostiteljski objekti, turistički sadržaji, kadrovi koji su vezani uz turizam, putničke agencije, turističke zone te brojni drugi elementi izravno vezani uz turizam u nekoj destinaciji
- III. Neizravne turističke resurse u koje pripadaju resursi kao što su očuvani okoliš i geoprometni položaj neke destinacije, organizacija destinacije, prometna povezanost te brojna druga komunalna i ostala infrastruktura unutar destinacije

Temeljni turistički resursi su oni resursi zbog kojih turisti dolaze u neku destinaciju te se oni mogu smatrati činiteljima turističke ponude.¹⁵ Ostali izravni turistički resursi su oni resursi koji na neki način pružaju uvijete za ugodan boravak i odvijanje odgovarajućih aktivnosti turista. Prije svega se to odnosi na turističko-ugostiteljske objekte i prateće turističke sadržaje koji se odnose na usluge smještaja te usluge jela i pića kao što su hoteli, moteli restorani i razni barovi. U tu skupinu spadaju i područja predviđena za turističku namjenu, receptivne turističke agencije koje brinu o plasiranju mjesne turističke ponude na turističko tržište, turistička organiziranost turističkog mjesta i destinacije, turistički promidžbeni materijal kao što su leci, razni prospekti, vodiči, razglednice te brojni drugi elementi.

Neizravni turistički resursi su oni resursi koji su zapravo rezultat organiziranog djelovanja lokalnog stanovništva , u tu skupinu spada prije svega očuvani okoliš koji je svakako bitan preduvjet za razvoj turizma nekog mjesta, geoprometni položaj koji se procjenjuje u odnosu prema emitivnom tržištu iz kojeg se očekuje dolazak turista. Tu je i prometna povezanost koja s jedne

¹³Kušen, E., (2002.): Turistička atrakcijska osnova, Institut za turizam Zagreb, Zagreb, str. 16.

¹⁴ Ibidem, str.17.

¹⁵ Ibidem, str.18.

strane obuhvaća izgrađenost prometne infrastrukture dok s druge strane obuhvaća veličinu i kvalitetu održavanja prometnih linija.

Osim prethodno navedene podjele resursi se mogu podijeliti i na¹⁶:

- Prirodne resurse
- Društvene resurse

Prirodni resursi odnose se na one resurse koje su nastali pod utjecajem prirode te su specifični za određeno područje, regiju ili grad te su od velikog značaja za mjesto na kojem se nalaze, budući da su na neki način ograničeni te ih je stoga potrebno zaštititi te upravljati njima na racionalan način.. Prirodne atrakcije se temelje na geološkim značajkama prostora kao što su: klima, vodena bogatstva, biljni i životinjski svijet te zaštićena prirodna baština koja se odnosi na: nacionalne parkove, parkove prirode te ostala zaštićena područja.¹⁷ Društveni resursi su oni koje stvorio čovjek svojim radom i koji su zapravo temelj za razvoj kulturnih atrakcija Društveni su resursi s druge strane temelj za razvoj društvenih i kulturnih atrakcija, oni se odnose na zaštićenu kulturno-povijesnu baštinu, atrakcije koje se temelje na kulturi života i radate na povijesnim događajima, tu se još ubrajaju i manifestacijske atrakcije te sportsko-rekreacijske građevine kao i turističke rute.¹⁸

2.2. Kulturni turistički resursi

Kulturni turistički resursi glavni su aspekt za razvijanje kulturnog turizma nekog područja. U destinacijama koje su pretežito poznate kao destinacije mora i sunca kulturni resursi su nešto što pridonosi kvaliteti ponude te omogućavaju održavanje trajnog sjećanja na povijest određene destinacije. Kulturni „proizvod“ nisu same građevine ili predmeti iz prošlosti već je turistički proizvod način na koji se ti resursi interpretiraju, oni za turiste trebaju biti izvor emocija te im

¹⁶ Floričić, T., Floričić B.(2019.): Kulturna baština u turističkoj destinaciji - vrednovanje i održivi menadžment, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, str. 16.

¹⁷ Ibidem str. 3

¹⁸ Ibidem str. 4

moraju pružiti određeni doživljaj. Nije dovoljno turistu ponuditi samo razgledavanje kulturno-povijesnih znamenitosti već je potrebno od resursa stvoriti atrakciju odnosno turistički proizvod.

Uz pojam kulturnih turističkih resursa usko se veže i pojam kulturne baštine, “kulturna baština jednoga naroda podrazumijeva djela njegovih umjetnika, arhitekata, skladatelja, pisaca i filozofa, djela nepoznatih autora koja su postala sastavnim dijelom narodnog bogatstva i ukupnost vrijednosti koje daju životni smisao.”¹⁹. Kulturnom baštinom često se pokušava promovirati kulturni turizam neke destinacije kao i postizanje konkurentske prednosti na turističkom tržištu te se upravo dijela kulturne baštine u velikoj mjeri smatraju proizvodima kulturnog turizma,

Kulturni resursi se kao ponuda u turizmu oblikuju i prezentiraju na tri načina²⁰:

- 1) kulturne aktivnosti
- 2) mehanički resursi
- 3) predmeti prodaje

Kulturnim aktivnostima smatraju se razni obilasci i razgledavanja povijesnih znamenitosti, gradova, muzeja, galerija, kazališta te raznih izložbi. Mehaničkim resursima smatraju se razne dokumentarne serije i filmovi dok se kao predmeti prodaje smatraju: knjige, slike, CD-ovi, video zapisi i razni suveniri i rukotvorine. Osim kulturnih resursa za kulturni turizam važna su i atraktivna područja koja se smatraju potencijalnim turističkim atrakcijama i motivima u kulturnom turizmu, a ona su²¹: arheološka područja i arhitektura, muzeji, umjetnost, skulpture, obrti, galerije, festivali, različiti događaji, glazba i ples, drama, kazalište, filmovi, jezične i književne studije vjerska slavlja, hodočašća, cjelokupna kultura i supkulture.

Veliki dio kulturnih resursa neke turističke destinacije čini kulturna baština. Kulturna baština odnosi se na materijalno i fizičko naslijeđe te su mnoge zemlje napravile važne korake prema

¹⁹Gregorić, M.,(2022.): Transformacija kulturnog turizma u post Covid uvjetima , Croatian Regional Development Journal, Vol. 3 No. 2, Sveučilište Sjever, str. 163.

²⁰Floričić, T., Floričić B.(2019.): Kulturna baština u turističkoj destinaciji - vrednovanje i održivi menadžment, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula 23 str.

²¹ Ibidem 23.str

zaštiti kulturnog i prirodnog naslijeđa te njegovog iskorištenja u turističke svrhe.²² Kulturna baština odnosi se na materijalna i nematerijalna djela koja izražavaju običaje i način života određenog Naroda te je specifična za svaki narod. U velikom broju destinacija turizam se razvija iz kulturnog stvaralaštva koje je nastalo u povijesti te su s tim u vezi turizam i kulturna baština vrlo povezani. Također kulturna baština često se koristi za promidžbu nekog mjesta ne bi li se njome privukli turisti.

Područja i privlačnosti za koje se smatra da mogu postati turističke privlačnosti i motivi u kulturnom turizmu su:²³

- Arheološka područja
- Arhitektura koja se odnosi na ruševine, poznate objekte te čitave gradove
- Muzeji, umjetnosti, skulpture, zanati, galerije, festivali te razni događaji
- Glazba i ples
- Drama, kazalište, filmovi
- Jezične i književne studije
- Vjerska slavlja i hodočašća
- Cjelokupna kulturna i subkultura

Jedno od popularnijih područja privlačnosti su svakako arheološka područja koja su primamljiva svoje bogate povijesti i namjene koju su u prošlosti imali kao i ruševine te objekti koji su nekada imali važnu ulogu. Privlačna područja su svakako glazba i ples nekog kraja kao i vjerska slavlja i hodočašća po kojima su neke kulturne destinacije poznate kao i kultura i običaji neke destinacije koji su zanimljivi turistima budući da brojni turisti žele saznati i naučiti nešto novo o kulturi određene destinacije.

²²Gregorić, M.,(2022.): Transformacija kulturnog turizma u post Covid uvjetima , Croatian Regional Development Journal, Vol. 3 No. 2, Sveučilište Sjever

²³Pančić Kombol, T.,(2006.): Kulturno naslijeđe i turizam, Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin, str. 214.

3. Komparativne prednosti otoka Krka

Otok Krk poznatiji i kao „Zlatni otok“²⁴ smješten je u središtu Kvarnera, pripada Primorsko Goranskoj županiji te je jedan od najpoznatijih hrvatskih otoka s površinom od 409,9km², upravo je on najveći jadranski otok. Još tijekom povijesti dobio je već spomenuti epitet „Zlatni otok“ upravo zbog njegove blage mediteranske klime, povoljnog geografskog položaja te bioraznolikosti koja prevladava na otoku. Otok je kroz povijest odolijevao raznim nedaćama pa je tako uspio savladati čak sedam piratskih napada , a od sedmog stoljeća naselili su ga Hrvati.²⁵

Kada je riječ o prometnoj povezanosti Krčki most je taj koji ovaj otok spaja s kopnom. Također na otoku se nalazi i Zračna luka Rijeka koja najviše letova bilježi u ljetnim mjesecima, a posebno je zanimljivo da je od grada Rijeke udaljena samo 30 km zračne linije. Osim zrakom i kopnom na otok se može doći morem i to brojnim trajektnim i katamaranskim linijama. Otok Krk obiluje također raznim kulturnim i povijesnim znamenitostima iz neki prošlih vremena pa se na otoku tako nalaze brojne crkve, knjižnice, samostani, Bašćanska ploča, katedrala te brojne druge znamenitosti.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine otok Krk bilježio je 19.374 stanovnika dok je prema popisu stanovništva iz 2021. godine vidljiv porast u ukupnom stanovništvu od 645 stanovnika što znači da je otok 2021. godine imao 20.019 stanovnika²⁶. Najnaseljeniji na otoku je grad Krk koji broji gotovo sedam tisuća stanovnika, a za njim su po naseljenosti općina Malinska-Dubašnica te općina Omišalj.

Ovaj najsjeverniji otok Mediterana sastoji se od sedam jedinica lokalne samouprave, a to su²⁷:

- Grad Krk
- Općina Omišalj

²⁴ Tako je nazvan zbog svoje blage mediteranske klime te geografskog položaja – Island of Krk , Turistička zajednica otoka Krka

²⁵ Island of Krk, Turistički ured otoka Krka dostupno na: <https://krk.hr/wp-content/uploads/2022/04/The-Island-of-Krk-Brochure.pdf> (12.3.2023.)

²⁶ Turistička zajednica otoka Krka , dostupno na: <https://krk.hr/> (12.2.2023.)

²⁷ Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020.,(2016.): Turistička zajednica otoka Krka: Institut za turizam

- Općina Malinska- Dubašnica
- Općina Dobrinj
- Vrbnik
- Punat
- Baška

Grad Krk danas je administrativno, religijsko i ekonomsko središte čitavog otoka te obiluje brojnim znamenitostima²⁸. Grad se stoljećima razvijao i rastao, da bi svoje današnje zidine po kojima je poznat dobio u srednjem vijeku. Grad Krk privlači svojom reprezentativnom srednjovjekovnom baštinom, nastalom ponajviše u vrijeme mletačke dominacije ovim prostorom.

Punat je turističko mjesto te jedna od najvećih nautičkih destinacija smješten u slikovitoj uvali na jugozapadnom dijelu otoka. Nedaleko od otoka nalazi se maleni otočić Košljun koji je poznat po franjevačkom samostanu koji je vrlo važna kulturna građevina za čitavo otočko područje. Baška, osim što je glavna luka otoka, poznata je i po tome što se upravo nedaleko od nje nalazi Jurandvor, koji je kolijevka hrvatske pismenosti te je tamo pronađena Baščanska ploča, koja je jedna od najpoznatijih simbola hrvatske povijesti²⁹. Ovo mjesto poznato je također kao turističko odredište otoka poznato po svojoj dva kilometra dugoj plaži koja spada u jedne od najljepših te je upravo ona zaštitni znak ovog mjesta.

Na otoku se nalazi i Vrbnik, naselje smješteno na 48 metara visokoj litici koje je tijekom povijesti bilo rasadnik glagoljice s važnom školom glagoljice³⁰. I danas se tamo mogu vidjeti uklesani tragovi glagoljice na zidovima vrbničkih kuća. Ovo mjesto najpoznatije je po vinogradarstvu budući da se tu uzgaja sorta grožđa žlahtina od koje se dobiva najpoznatije vino ovog kraja, a to je vrbnička žlahtina.. Općina Omišalj nalazi se na sjevernom dijelu otoka te udaljena je samo 2 km od Krčkog mosta te se nalazi u blizini Riječkog aerodroma što joj omogućava dobru prometnu povezanost. Malo primorsko mjesto Malinska, nekada važna luka i

²⁸ Island of Krk, Turistički ured otoka Krka dostupno na: <https://krk.hr/wp-content/uploads/2022/04/The-Island-of-Krk-Brochure.pdf> , str. 5.

²⁹ Ibidem 6. str.

³⁰ Ibidem 6. str.

trgovište, danas je atraktivna otočna turistička destinacija. Područje Malinska-Dubašnica danas okuplja nekoliko malih sela s izvrsnim kulturnim, etnografskim i prirodnim bogatstvima.

Otok je poznat po brojnim plažama kojima obiluje od kojih je svakako najpoznatija već spomenuta plaža duga dva kilometra koja se nalazi u Baškoj. Tu su još brojne plaže kao što su Vela plaža, niz plaža koje se nalaze u Malinskoj te brojne druge plaže koje su uglavnom šljunčane. Na otoku se nalazi čak 15 plaža kojima je dodijeljena plava zastava iz čega se može zaključiti da je kakvoća mora izvrsna. Osim već spomenutih plaža brojni zaljevi, uvale i drage su ono po čemu je Krk poznat tu su još i jezero Ponikve koje se još naziva i „mali Kopački rit“. Na Krku se nalaze i brojne pješačke staze, a za one koji vole takvu vrstu rekreacije, postoji čak 300 kilometara staza koje su uređene i dobro obilježene, neke od njih nalaze se uz more, a druge malo više u unutrašnjosti³¹. Osim pješačkih staza tu su i biciklističke staze koje se protežu širom otoka Otok obiluje škrapama, špiljama i brojnim uvalama, pa tako jedna od najpoznatijih uvala je ona u kojoj se nalazi ljekoviti mulj za liječenje, a to je uvala Soline.

Razvoj turizma na ovom području započeo je krajem devetnaestog stoljeća u razdoblju u kojem na otok počinju dolaziti veće skupine turista iz Austrije, Češke i Slovačke.³² Između dvaju svjetskih ratova grade se ugostiteljski objekti te ostala prateća turistička infrastruktura Razlozi zbog kojih je počeo dinamičan razvoj turizma na ovom području jest prvenstveno njegov zemljopisni položaj, povoljni prirodni uvjeti te prometna povezanost. Početkom dvadesetog stoljeća osnivaju se i turistička udruženja koja su kasnije imala ključnu ulogu za razvoj turizma u pojedinim mjestima na otoku. Intenzivan razvoj turizma započeo je 60-ih godina uspostavom prve trajektne veze Jadran-Šilo-Crikvenica.

³¹ Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020.,(2016.): Turistička zajednica otoka Krka: Institut za turizam

³²Turistička zajednica otoka Krka, dostupno na: <https://krk.hr/o-turizmu-otoka-krka/> (20.3.2023.)

4. Analiza turističkog tržišta otoka Krka

U ovom poglavlju bit će prikazani činitelji turističke potražnje otoka Krka, a to su prije svega broj turističkih dolazaka kao i broj noćenja koji će biti analizirani unatrag nekoliko godina kako bi se utvrdila tendencija njihova kretanja. U drugom dijelu analizirat će se turistička ponuda otoka Krka koja se prvenstveno odnosi na smještajne kapacitete koji će biti prikazani po svakoj općini otoka Krka, ali ne smije se izostaviti i ostala turistička ponuda koju ova destinacija nudi.

4.1. Analiza turističke potražnje

U tablici koja slijedi navedeni su dolasci i noćenja na Otoku Krku koji su ostvareni u razdoblju od 2015. pa do 2022. godine koji će se analizirati kako bi se uvidio trend kretanja noćenja i turističkih dolazaka.

Tablica 1. Ostvareni dolasci i noćenja na otoku Krku od 2015. do 2022.

Godina	Dolasci			Noćenja		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2015.	34.479	688.546	728.025	194.061	3.986.692	4.180.753
2016.	43.337	711.565	754.902	202.752	4.244.257	4.244.505
2017.	46.796	759.489	806.285	213.643	4.520.839	4.734.482
2018.	49.831	811.130	860.961	218.495	4.734.044	4.952.539
2019.	53.171	831.105	884.276	231.005	4.757.540	4.988.545
2020.	55.696	379.081	434.777	238.645	2.399.851	2.638.496
2021.	71.694	642.804	714.498	286.938	3.889.280	4.176.218
2022.	64.752	840.262	905.014	252.464	4.886.981	5.139.445

Izvor: Obrada autora prema podacima sa: <https://krk.hr/statistika/> (Pristupljeno 15.2.2023.)

Prema gore navedenoj tablici može se uočiti da su i noćenja i kao i dolasci imali period rasta od 2015. do 2019. godine no kao što se dogodilo u cijelom svijetu tako je i na otoku Krku pandemija COVID-19 uzrokovala pad turističkih kretanja posebice u turističkim dolascima koji su smanjeni za gotovo polovicu u 2020. u odnosu na 2019. No isto tako može se vidjeti da je prošla 2022. godina nadmašila 2019. godinu i po broju noćenja, ali i po broju dolazaka turista te se može očekivati povećanje u idućim godinama koje dolaze.

Što se strukture turista tiče u ovoj tablici oni su podijeljeni na domaće turiste i na one strane. Iz tablice se može vidjeti da je udio domaćih turista u ukupnim noćenjima i dolascima vrlo malen te bi bilo poželjno kada bi se taj broj povećao.

Tablica 2. Ostvarena noćenja i dolasci u 2022. godini po mjestima na otoku Krku

Mjesta	Dolasci 2022.	Indeks 22/21	Noćenja 2022.	Indeks 22/21	Udio %
KRK	246.733	128,29	1.410.054	125,54	27,44
BAŠKA	178.320	122,28	1.010.202	120,55	19,66
OMIŠALJ	169.245	137,97	877.615	131,26	17,08
MALINSKA	111.948	123,71	675.087	120,31	13,14
PUNAT	107.458	121,98	577.994	115,42	11,25
DOBRINJ	70.634	122,04	467.589	120,68	9,10
VRBNIK	20.667	120,01	120.904	124,41	2,35
UKUPNO	905.014	126,66	5.139.445	123,06	100,00

Izvor: Turistička zajednica otoka Krka <https://krk.hr/> (Pristupljeno 20.2.2023.)

Iz gore navedene tablice može se vidjeti da je otok Krk 2022. godine ostvario ukupno 905.014 turističkih dolazaka te 5.139.445 turističkih noćenja. U gore prikazanoj tablici može se vidjeti i indeks za dolazke i noćenja u odnosu na prethodnu 2021. godinu te je iz tog indeksa vidljiv rast noćenja i dolazaka u 2022. u odnosu na 2021. Dolasci su se ukupno povećali za čak 26,66 u odnosu na prethodnu godinu dok su se noćenja ukupno povećala za 23,06. Najveće povećanje dolazaka vidljivo je u Omišlju i to čak 37,97% kao i noćenja od čak 31,26%.

Gledajući udio dolazaka po mjestima najveći udio dolazaka odlazi na grad Krk koji je 2022. ostvario 246.733 turističkih dolazaka potom Baška sa 178.320 turističkih dolazaka te Omišalj sa 169.245 turističkih dolazaka, a najmanji broj dolazaka bilježi se u Vrniku, tek 20.667 turističkih dolazaka te je ova struktura ista i kod noćenja gdje je grad Krk ostvario 1.410.054 turističkih noćenja, Baška 1.010.202 turističkih noćenja dok je Omišalj kao treći ostvario 877.615 noćenja, a Vrbnik je s najmanjim brojem noćenja ostvario 120.904 turističkih noćenja. Pozitivno je kod ove tablice to da su noćenja kao i dolasci porasli u svim mjestima i to za najmanje 20% u odnosu na prethodnu 2021. što znači da turisti dolaze više na otok Krk te se može očekivati daljnje povećanje u idućim godinama.

Tablica 3. Ostvareni dolasci i noćenja u 2022. godini prema vrsti smještajnih kapaciteta

Vrsta objekta	1.1.-31.12.2022.		1.1.-31.12.2021		Indeks		%
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	
Smještaj u domaćinstvu	400.118	2.585.506	331.249	2.154.037	120,79	120,03	50,31
Kampovi	305.065	1.702.149	248.045	1.410.346	122,99	120,69	33,12
Hoteli	192.865	811.442	130.177	581.041	148,16	139,65	15,79
Odmaralište	6.966	40.348	5.044	30.936	138,10	130,42	0,79
Ukupno	905.014	5.139.445	714.515	4.176.360			100,00

Izvor: Turistička zajednica otoka Krka <https://krk.hr/statistika/> (Pristupljeno 20.2.2023.)

Prema gore navedenoj tablici vidljivo je da od ukupnih dolazaka u 2022. godini najveći broj turista bio je smješten u domaćinstvu i to čak 400.118 od ukupno 905.014 turista iz čega se može zaključiti da turisti na otoku Krku u najvećem broju borave u smještaju u domaćinstvu, a nakon smještaja u domaćinstvu kampovi su kao vrsta smještajnog kapaciteta na drugom mjestu s čak 305.065 dolazaka dok je najmanji broj turista boravio na odmaralištima odnosno 6.966 ukupnih dolazaka odlazi na odmarališta. Što se tiče noćenja više 50% noćenja odnosno 2.585.506 od ukupnih 5.139.445 ostvareno je u smještaju u domaćinstvu dok je drugi najveći broj noćenja ostvaren u kampovima i to čak 1.702.149 turističkih noćenja a najmanji dio od 40.348 je ostvaren u odmaralištima. U tablici su također vidljivi i podaci za prethodnu godinu 2021. te je u svim segmentima vidljivo povećanje i turističkih dolazaka i turističkih noćenja u 2022. u odnosu na prethodnu 2021.

DOLASCI 2022.

Graf 1. Turistički dolasci na otok Krk u 2022. prema turističkim tržištima

Izvor: Obrada autora prema podacima sa <https://krk.hr/statistika/> (Pristupljeno 12.3.2023.)

U gornjem grafu prikazani su dolasci turista na otok Krk u 2022. godini prema tržištima iz kojih dolaze. Dominantno emitivno tržište za Hrvatsku je svakako Njemačka s 31% turističkih dolazaka, za njom slijede Austrija s 14% te Slovenija s također 14%. Iz ostalih zemalja kao što su Italija, Češka, Mađarska, Poljska i ostale dolazi nešto manji broj turista. Zanimljiv je podatak da na Hrvatsku u turističkim dolascima opada izuzetno malen postotak.

4.2. Analiza turističke ponude

U ovom poglavlju bit će analizirana turistička ponuda otoka Krka koja je zaista bogata i nudi ponešto za svakoga. Prvi dio poglavlja odnosi se na smještajne kapacitete s naglaskom na hotele i kampove, a drugi dio na ostalu turističku ponudu ovoga područja.

U tablici koja slijedi nabrojani su svi hoteli koji se nalaze na otoku Krku te su razvrstani po mjestima u kojima se nalaze te je naveden broj zvjezdica koje pojedini hotel posjeduje.

Tablica 4. Hoteli prema mjestima na otoku Krku

Mjesto	Naziv	Kategorija
Grad Krk	Hotel Bor	***
	Hotel Marina	****
	Hotel Maritim	****
	Hotel Resort Dražica	***
	Hoteli Krk d.o.o.	/
	Tamaris	***
	Boutique Hotel Placa- Heritage Hotel	****
	Valamar Koralj Hotel	***
	Villa Lovorka	***
Baška	Heritage hotel Forza	****
	Hotel Tamaris	***
	Hotel i Resort Isola	/
	Valamar atrium Baška residence	*****
	Corinthia Baška Sunny hotel	***
	Valamar Villa Adria	****
	Valamar Zvonimir hotel	****
Malinska	Adria	***
	Blue Waves resort	****
	Hotel Malin	****
	Hotel Pinia	****
	Hotel Riva	*****
	Villa Rova	****
	Villa Margaret	****
Punat	Hotel Kanajt	***
	Falkensteiner Hotel Park Punat	****
	Hotel Omorika	***
	Hotel Park	***
Vrbnik	Hotel vinotel Gospoja	****
	Hotel Argentum	***
	Hotel Verbenicum	****
Omišalj	Hotel Adriatic	**
Njivice	Hotel Miramare	****
	Aminess Veya Hotel	***
	Aminess Magal Hotel	***

Izvor: Izrada autora prema podacima iz turističkih zajednica općina otoka Krka

Na otoku Krku postoje zaista brojni hoteli koji su raspoređeni po čitavom otoku. U tablici gore prikazanoj nabrojani su hoteli na području otoka Krka za pojedina mjesta te su navedene i njihove

kategorije odnosno broj zvjezdica koje imaju. Što se tiče broja hotela najveći broj nalazi se u gradu Krku i to čak devet hotela što je i razumljivo s obzirom na to da je grad Krk centar otoka. Prema kategoriji, većina hotela ima tri ili četiri zvjezdice. Baška i Malinska imaju jednak broj hotela, u svakoj općini nalazi se po sedam hotela. Po kategorijama, u Malinskoj dominiraju hoteli s četiri zvjezdice dok u Baškoj oni s tri i četiri zvjezdice. Ostala mjesta kao što su Puntat, Vrbnik, Njivice imaju manji broj hotela od kojih većina ima tri zvjezdice dok se u Omišlju nalazi jedan hotel s dvije zvjezdice.

Tablica 5. Kampovi na otoku Krku prema mjestima

Mjesto	Naziv	Kategorija
Baška	Bunculuka Camping Resort	****
	Baška Beach Camping Resort	****
	Kamp Mali	***
Grad Krk	Camping Glavotok	****
	Ježevac Premium Camping Resort	****
	Krk Premium Camping Resort	*****
	Kamp Mali raj	/
	Kamp Amar	*
	Camping Marta	****
	Kamp Punta Jerta	/
	Camper Stop Felix	/
	Camping Bor	***
	Krk Glamping Village	*****
Dobrinj	Kamp Slamni	***
	Tiha	***
Malinska	Draga	*
	Kamp Martina	/
Njivice	Aminess Atea Camping Resort	****
Omišalj	Kamp Omišalj	*****
Puntat	Maslinik	**
	Kamp Pila	***
	Naturistički Kamp Konobe	**
	Škrila Sunny Camping	***
	Marušina Olive Hills	****
	Kamp Sveti Dionizije	***
	Oliveto Residence	****
	Kamp Sanmar	****

U gore prikazanoj tablici navedeni su kampovi koji se nalaze u ovoj destinaciji te se može vidjeti da ih ima zaista veliki broj. Za razliku od hotela kampovi su ravnomjerno raspršeni u prostoru te je većina smještena uz obalu. Kvaliteta ponude kampova je visoka budući da postoje čak tri kampa s pet zvjezdica. Velik je broj kampova s četiri zvjezdice, njih ima najviše, a potom slijede kampovi s tri zvjezdice. Postoje i kampovi koji nemaju zvjezdice no njih ima manji broj. Po broju kampova prednjači svakako grad Krk s čak deset kampova, a za njim je odmah Punat s osam kampova.

Što se tiče ostalog smještaja osim hotela i kampova na otoku Krku nalaze se i drugi smještajni kapaciteti od kojih svakako prednjači privatni smještaj što se može vidjeti i u analizi turističke potražnje. U tom duhu nastao je i „Kvarner family“³³ koji predstavlja ujedinjenje turističke ponude te se odnosi na brendirane apartmane, kuće za odmor i sobe privatnih iznajmljivača. Ovakav smještaj nudi turistima jedinstveno iskustvo područja u kojem borave te im nudi poseban doživljaj. Osim privatnog smještaja na otoku se nalaze i brojni pansioni, hosteli koji također čine dio smještajne ponude otoka.

Ugostiteljska ponudu otoka jest zaista bogata te ju sačinjavaju 182 objekta koja se bave posluživanjem hrane kao što su restorani, konobe, bistroi i pizzerije te 73 objekta koja poslužuju piće kao što su caffè-barovi, beach-barovi i noćni klubovi.³⁴ Ovi objekti uglavnom se nalaze u većim turističkim centrima, ali ugostiteljskih objekata ima i u manjim mjestima. Općina Baška broji tako desetak restorana te oko dvadesetak bistrea i konoba, a što se tiče kušaonica vina ovdje se nalaze Butiga Nada i PZ Vrbnik. U ugostiteljskoj ponudi grada Krka prevladavaju konobe i pizzerije kojih ima oko tridesetak dok restorana im u manjem broju, njih ima 11. Također ima i nekoliko slastičarni te se tu nalazi i jedna kušaona i sirana. Malinska ima manji broj ugostiteljskih objekata od kojih su najzastupljenije konobe i restorani, a isti je slučaj i u Vrbniku.

³³ Turistička zajednica otoka Krka, <https://krk.hr/> (Pristupljeno 12.2.2023.)

³⁴ Škvorc, L., Šulc I.,(2021.): Interaktivna turistička karta otoka Krka. Geografski horizont

Slika 2. Gastronomska ponuda otoka Krka

Izvor: Turistička zajednica otoka Krka dostupno na: <https://krk.hr/gastronomija/> (Pristupljeno 26.5.2023.)

Na otoku prevladava blaga mediteranska prehrana, a maslinovo ulje nezaobilazan je sastojak mnogih jela. Osim ribljih specijaliteta, tu su i jela s tjesteninom u raznim umacima, domaći kozji sir i pršut te naravno krčka janjetina. Na otoku također djeluje i nekoliko vinarija od kojih se najveći broj nalazi u općini Vrbnik koja je poznata po sorti vina vrbnička žlahtina koja se tamo nalazi. Vinarije imaju i svoje kušaone, restorane i prodavaoni, ali veliki je nedostatak što ponuda nije organizirana.

Otok Krk zaista obiluje materijalnim kulturnim resursima što se može vidjeti prema prethodnoj tablici, ovdje se nalaze brojne utvrde, ostaci crkava, razni arheološki ostaci, crkve te galerije i muzeji. Od poznatijih afirmiranih atrakcija ističe se utvrda Fortičina koja se nalazi iznad omišaljskog zaljeva, od ove utvrde ostali su samo ostaci no nekad je ona bila važna utvrda promatranje potencijalnih napada.

Gradec i Frankopani, su obitelji važne za povijest otoka Krka, no od utvrde velikih Frankopana ostali su samo ostaci u gustom šumi do kojih je teško doći te se da zaključiti da to nije afirmirana atrakcija. Još jedna od važnijih atrakcija jesu Bedemi grada Krka, atrakcija koja je u potpunosti afirmirana i u potpunosti sačuvana te je izuzetno važna za sam otok.

Na otoku postoje brojni arheološki lokaliteti od kojih su mnogi afirmirane atrakcije, jedan od njih je Arheološki lokalitet Cickini ili drugog imena Lapidarij koji se nalazi u blizini Malinske te je izuzetno važan jer su tu nađeni ostaci rimskog naselja iz 1. i 2. Stoljeća. Arheološki lokalitet Sv.Petar na Kanajtu još je jedna afirmirana atrakcija smještena u Puntarskoj uvali, ovaj lokalitet predstavlja ostatke nekadašnje jednobrodne crkve iz 6. Stoljeća. Valja spomenuti još i ostatke Crkve Sv.Jurja kao i Crkve Sv.Maraka koji su važan dio krčke povijesti no nisu valorizirani u turističkom smislu. Lokalitet Mira kraj Jurandvora još je jedna od afirmiranih atrakcija koja predstavlja ostatke starokršćanskog sakralnog zdanja iz 5. Stoljeća, nekada je to bila trobrodna crkva od koje su danas ostali samo ostaci no vrlo je poznata atrakcija ovog područja. Rimski grad Fulfinum još je jedna turistički poznata atrakcija koja je smještena u uvali Sepen nedaleko od Omišlja čiji se nastanak povezuje s 1. Stoljećem te se smatra da je služio kao grad za umirovljene vojnike od čega su sačuvani samo temelji.

Osim ovih spomenutih atrakcija postoje i oni resursi koji nisu atrakcije pa je tako jedna od njih i Korintija, lokalitet koji je u antici bilo naseljeno čemu svjedoče ostaci arhitekture no danas je do njega izuzetno teško doći te vjerojatno malo tko zna za taj lokalitet koji je nekad u povijesti bio jako važan. Tu su još i ostaci dva naselja, prvo od njih selo Sršići prvi se put spominje u 15. Stoljeću u darovnici kneza Frankopana, a drugo Dolova smješteno u blizini Dobrinja prvi se put

spominje u 18. Stoljeću, oba sela u sebi nose ostatke povijesti toga kraja no nažalost do ovih naselja danas je teško doći te rijetko tko zna za njih.³⁵

Na otoku postoje brojne sakralne građevine koje su danas u funkciji kao i brojni samostani i poneka svetišta no većinu njih poznaje samo lokalno stanovništvo te nisu baš turistički afirmirane. Svakako najpoznatija sakralan građevina na otoku jest samostan i Crkva sv.Lucije koji se nalaze u Jurandvoru malenom naselju nedaleko od Baške nastali u srednjem vijeku u doba romanike. Ova crkva postala je poznata po tome što je unutar nje na ploči oltarne pregrade nađen natpis danas poznat kao Baščanska ploča. Baščanska ploča jedan je od najstarijih spomenika koji govori o hrvatskoj povijesti te datira iz 1100. Godine.³⁶

Od ostalih afirmiranih atrakcija ovog tipa valja spomenuti Crkvu sv.Ivana Krstitelja nedaleko od Baške, ovo je” bila prva župna crkva u vrijeme srednjovjekovnog kaštela Baška.”³⁷Tu je i crkva sv.Mihovila (majke Božje od zdravlja) koja je ostala sačuvana do danas te se iz nje može doznati puno o krčkoj redovničkoj tradiciji budući da je nekad u sklopu nje djelovao benediktinski samostan. Još jedna afirmirana atrakcija jest i Katedrala sv.Kvirina i zvonik koja je prema nađenim podacima postojala još u 5. Stoljeću. Vrlo je zanimljiv zvonik ove crkve na kojem je postavljen drveni anđeo koji ga krase i dan danas.

Na otoku se nalaze brojne atrakcije ovog tipa koje nisu iskorištene u turističke svrhe, jedna od njih je Svetište Majke Božje Goričke koje je mjesto hodočašća brojnih stanovnika ne samo Baške gdje se nalazi već i čitavog otoka. Od atrakcija koje su u procesu afirmacije valja još spomenuti i Crkvu sv.Ivana kod Baške, Crkvu sv.Ivana Krstitelja i Kapari, Crkvu sv.Ivana kod Baške te Samostan sv.Marije u Glavotoku koji su i dalje neiskorišteni u turističkom smislu no imaju potencijala postati afirmirane atrakcije budući da u sebi nose dugu povijest i tradiciju krčke vjerske kulture.

³⁵ Kulturno naslijeđe otoka Krka <http://www.visitkrk.hr/> (Pristupljeno 15.4.2023.)

³⁶ Kulturno naslijeđe otoka Krka <http://www.visitkrk.hr/gallery/samostan-i-crkva-sv-lucije/> (Pristupljeno 15.2.2023.)

³⁷ Kulturno naslijeđe otoka Krka <http://www.visitkrk.hr/gallery/crkva-sv-ivana/> (Pristupljeno 15.2.2023.)

Vrlo važan dio kulturnih resursa otoka Krka čine muzeji i galerije kojih na otoku ima nekoliko. Prvi u ovoj skupini su Muzeji na otoku Košljunu kojeg sačinjavaju četiri muzeja u kojima su izloženi predmeti koji potječu isključivo s područja otoka Krka. Iduća atrakcija je interpretacijski centar Stari Toš u Puntu, budući da je maslinovo ulje važno za ova područja u ovom centru postoji stalna izložba koja se odnosi na tradicijsku proizvodnju maslinovog ulja, a upravo je stari toš po kojem je centar dobio ime ustvari jedan od najstarijih i najbolje sačuvanih mlinova na čitavom otoku.³⁸ Iduća atrakcija jest Galerija sv. Nikole u Malinskoj u kojoj se mogu pogledati izložbe poznatih hrvatskih umjetnika te ju više posjećuju domaći stanovnici. Od galerija tu je još galerija Lapidarij koja je smještena u samom središtu Omišlja jedna je neafirmirana atrakcija budući da nije toliko poznata i mala je, ova galerija nudi prikaz predmeta iz omišaljske prošlosti. Galerija Toš u Puntu jedna je afirmirana atrakcija koja je smještena u samom centru Punta koja u svom sastavu ima originalni toš odnosno kameni mlin za masline, a izlagački prostor mijenja se svake godine

Arheološka zbirka Cickini u Svetom Vidu Miholjice nedaleko od Malinske čini zbirku predmeta koji su pronađeni na istoimenom arheološkom lokalitetu. Još jedna afirmirana atrakcija Spomen dom krčkog folkloru u Omišlju otvoren je u čast krčkog folkloru te se tamo mogu vidjeti nakit, nošnje, glazbala te brojni predmeti vezani uz krčki folklor. Za kraj tu je još i Zavičajni muzej u Baški koji nudi prikaz etnografskog i umjetničkog stvaranja toga kraja koje su Baščani spasili i prikupi kako ne bi propalo.

5.2. Analiza i ocjena nematerijalnih kulturnih resursa otoka Krka

U tablici ispod navedeni su ocijenjeni nematerijalni kulturni resursi otoka Krka koji se odnose na brojne kulturne manifestacije koje se održavaju na otoku.

Tablica 7. Analiza i ocjena nematerijalnih kulturnih resursa otoka Krka

ATRAKCIJA	OCJENA ATRAKCIJA			
	Afirmirana atrakcija	U procesu afirmacije	Neafirmirana atrakcija	Nije atrakcija

³⁸ Island Krk tourist info <https://www.info-krk.com/> (Pristupljeno 5.3.2023.)

Manifestacije				
• Festival pučkog teatra Omišalj		X		
• Fertinantes Jazz festival		X		
• Likovna kolonija Fulfinum		X		
• Ljetne priredbe Krk	X		X	
• Susret sopaca otoka Krka				
• Baška rožica-festival cvijeća		X		
• Zasopimo-zatancajmo			X	
• Puntarske noći		X		
• Lovrečeva u gradu Krku	X			
• Karnevali	X			
• Antičke večeri Omišalj	X			

Izvor: Obrada autora

Što se nematerijalnih kulturnih resursa tiče oni se prvenstveno odnose na kulturne manifestacije koje se na otoku održavaju, prva od njih je manifestacija Festival pučkog teatra koja se održava u Omišlju, ova atrakcija nije dovoljno poznata i posjećena da bi se moglo reći da je afirmirana no u budućnosti bi to mogla postati. Manifestacije kao što su Fertinantes Jazz festival te Likovna kolonija Fulfinum također nisu iskorištene u turističke svrhe već su poznate većinom domicilnom stanovništvu mjesta u kojima se održavaju.

Jedna od afirmiranih atrakcija na otoku jest svakako Krčki sajam ili kako se još naziva Lovrečeva koji je” jedna od najdugovječnijih tradicijskih manifestacija na sjevernom Jadranu koja se održava od 16. Stoljeća u gradu Krku.”³⁹Ovo je izuzetno važna kulturna manifestacija kojom se nastoji prezentirati bogata kulturna baština otoka.

Na otoku se u mnogim mjestima održavaju i razni karnevali koji su malo poznatiji te mogu privući turiste u vrijeme njihovog održavanja.

³⁹Turistička zajednica otoka Krka <https://krk.hr/tradicionalne-manifestacije/> (Pristupljeno 15.4.2023.)

6. SWOT analiza

U tablici koja slijedi napravljena je SWOT analiza koja se odnosi na kulturni turizam otoka Krka u kojoj su navedene glavne snage i slabosti te prilike i prijetnje otoka Krka vezano uz kulturni turizam.

Tablica 8. SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Dobar geoprometni položaj • Blizina zračne luke • Vrijedna resursno-atraktivna osnova • Bašćanska ploča • Bogata povijest i tradicija • Velik broj smještajnih kapaciteta • Poznata destinacija • Infrastrukturna opremljenost • Kulturno naslijeđe otoka Krka aplikacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Neočuvani kulturni spomenici • Težak pristup do nekih lokacija • Mali broj kulturnih manifestacija • Nepostojanje strategije razvoja kulturnog turizma • Nepostojanje jasne vizije • Sezonalnost • Nedovoljno sadržaja u pred i po sezoni • Nedovoljni financijski i ljudski kapaciteti
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje strategije razvoja kulturnog turizma otoka Krka • Uređenje postojećih kulturnih resursa • Cjelogodišnji kulturni turizam • Segmentacija tržišta za kulturne turiste • Raspoloživa sredstva iz EU fondova 	<ul style="list-style-type: none"> • Druge kulturne destinacije u okolini • Promjena preferencija turista • Rizik od onečišćenja prostora • Imidž Hrvatske kao obiteljske destinacije sunca i mora

Izvor: Obrada autora prema podacima iz Strategije razvoja otoka Krka 2015. do 2020.

Prema gore navedenoj SWOT analizi može se zaključiti da su glavne snage otoka Krka kao kulturne destinacije to što ima dobar geoprometni položaj odnosno nalazi se u relativnoj blizini svih većih gradova, ovdje također veliku ulogu ima Krčki most koji otok povezuje s kopnom te je još jedna velika prednost to što se na Krku nalazi i zračna luka te to omogućuje turistima lakši dolazak na ovaj otok. Također ono što Krk izdvaja od ostalih kulturnih destinacija je to što ima vlastitu aplikaciju „Kulturno naslijeđe otoka Krka“ gdje su popisane i prikazane na karti sve

kulturne znamenitosti na otoku što turistima uveliko može olakšati putovanje. Iduća velika snaga ovog otoka jest ta što je otok bogat kulturnim resursima, postoje brojne utvrde, crkve, razni arheološki ostaci te brojni muzeji i galerije koji govore o kulturi i povijesti ovog otoka, ali i pojedinih njegovih općina.. Krk ima bogatu povijest te svaka prethodno navedena znamenitost govori o određenom dijelu povijesti ovog otoka. Otok Krk također ima i velik broj smještajnih kapaciteta te je dobro infrastrukturno opremljen. Također velika je prednost što je otok samo po sebi dobro poznat kao turistička destinacija.

Kada je riječ o slabostima, najveća slabost koja se može uočiti jest da je većina spomenika neočuvana te se nalazi na dosta nepristupačnim mjestima koja nisu prigodno uređena za turiste. Također na otoku se održava tek nekoliko kulturnih manifestacija što znači da bi se u budućnosti to moglo povećati. Velika slabost otoka je i to što ne postoji jasna vizija daljnjeg razvoja već se sve bazira samo na ljetnu sezonu te također ne postoji strategija razvoja kulturnog turizma ovog otoka koja bi doprinijela daljnjem razvoju kulturnog turizma, ali i afirmaciji Krka kao kulturne destinacije. Velik problem jest i to što se turizam ovog otoka bazira samo na sezonalnosti odnosno najveći broj dolazaka se bilježi u nekoliko ljetnih mjeseci dok u ostatku godine nema toliko turističkih dolazaka kao ni nekih sadržaja. Također slabost je i to što otok nema dovoljno financijskih, ali i ljudskih resursa koji bi doprinijeli razvoju turizma općenito, ali i razvoju posebice kulturnog turizma.

Prilike u razvoju kulturnog turizma na otoku leže u prvenstveno stvaranju dokumenta koji bi bio svojevrsna vodilja, a to je strategija razvoja kulturnog turizma kojom bi se moglo analizirati sadašnje stanje, ali i razviti ciljevi za j razvoj i promociju. Također veliki potencijal je i uređenje postojećih resursa te omogućenje lakšeg pristupa takvim mjestima, ali i promocija takvih objekata. Također razvoje novih kulturnih sadržaja otok bi mogao postati cjelogodišnja turistička destinacija te bi se na taj način smanjio pritisak na destinaciju za vrijeme ljetne sezone.

Zaključak

Kulturni turizam danas je jedan od najpopularnijih oblika turizma budući da većina turističkih destinacija posjeduje brojne kulturne resurse kojim se najčešće predstavlja prošlost neke destinacije. Kulturni resursi, konzumacija istih te sam turist nešto su bez čega je kulturni turizam neizvediv te su oni njegove glavne sastavnice. Da bi neka destinacija postala destinacija kulturnog turizma prvenstveno mora svoje postojeće kulturne resurse pretvoriti u zaokruženi turistički proizvod kojeg turist konzumira u želji da nauči i doživi nešto o kulturi te destinacije. U središtu kulturnog turizma je kulturni turist, a ovisno o tipu motivacije razlikuju se četiri tipa kulturnih turista.

Iako se otok Krk moglo bi se reći najviše prezentira kao destinacija “sunca i mora” prvenstveno zbog svoje blage mediteranske klime i brojnih plaža na otoku iz priloženog rada može se vidjeti da ovaj otok itekako može postati konkurentna destinacija kulturnog turizma budući da za to ima sve predispozicije počevši od brojnih kulturnih resursa od kojih ima velik broj onih kojih nisu u potpunosti iskorišteni u turističke svrhe. Otok ima velik broj smještajnih kapaciteta, koji su dobro raspoređeni u prostoru budući da se u svakoj općini nalazi nekoliko hotela i kampova ovisno o veličini općine te se iz njihove kategorije od prosječno tri i četiri zvjezdice može zaključiti da nude visoki stupanj kvalitete turistima.

Na otoku se nalaze brojni kulturni resursi od kojih se svakako ističu sakralne građevine i arheološki ostaci istih te nekoliko utvrda i muzeja. Opatija sv. Lucije u Jurandvoru jest svakako jedan od simbola ovog otoka budući da je u njoj pronađena Baščanska ploča. Također svaka općina otoka ima priču o svojoj povijesti te svaka općina može ponuditi poseban kulturni doživljaj turistima koji dođu. Kulturne manifestacije su svakako važan dio kulturne turističke ponude ovog otoka od kojih se posebno ističu Lovrečeva koja se održava u gradu Krku kao i razni karnevali diljem čitavom otoka.

Veliki problem jest što brojni ovi resursi nisu valorizirani u turističkom smislu te se do brojnih atrakcija čak ne može ni doći, a za neke atrakcije zna samo lokalno stanovništvo. Kada bi se u budućnosti neke postojeće atrakcije uredile i kada bi se putevi do njih uredili otok Krk zaista bi mogao postati jedna od konkurentnih destinacija kulturnog turizma budući da je ovo otok koji ima

izrazito bogatu povijest i kulturu koja datira godinama unazad. Kako bi se kulturni turizam nastavio razvijati na ovom području potrebno je zaista iskoristiti ono što taj otok posjeduje.

Jedna od slabosti destinacije je ta što ne postoji pisani dokument u kojem su navedeni ciljevi i aktivnosti vezane uz kulturni turizam pa bi tako unapređenju kulturnog turizma na području otoka Krka svakako pridonijela i izrada Strategije razvoja kulturnog turizma kojom bi se točno definirali ciljevi i aktivnosti razvijanja i unapređenja kulturnog turizma na tom području.

Iz svega navedenog se može zaključiti da ova destinacija ima potencijala postati svjetski poznata destinacija kulturnog turizma, već sada ima brojne atrakcije, a u budućnosti bi se trebao napraviti plan kako uz postojeće atrakcije iskoristi one resurse koji nisu turistički valorizirani s ciljem da se obogati ponuda i privuku novi turisti.

Bibliografija

Knjige i članci

1. Du Cross, H., McKercher B.(2015.): Cultural tourism 2nd edition, GradBy Routledge
2. Du Cros, H., McKercher B.(2012.) :Cultural Tourism The Partnership Between Tourism and Cultural Heritage Management, Grad By Routledge
3. Gržinić, J., Vodeb K.(2015.): Cultural tourism and destination impacts, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli ,Pula
4. Floričić, T., Floričić B.(2019.): Kulturna baština u turističkoj destinaciji - vrednovanje i održivi menadžment, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula
5. Pančić Kombol, T.,(2006.): Kulturno naslijeđe i turizam , Br. 16-17,str. 211.-226. , Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin,,
6. Kušen, E., (2002.): Turistička atrakcijska osnova, Institut za turizam Zagreb, Zagreb
7. Vrtipeh, V.,(2006): Kulturni resursi kao činitelji turističke ponude u 21. Stoljeću, Sveučilište u Dubrovniku , Dubrovnik
8. Gregorić, M.,(2022.): Transformacija kulturnog turizma u post Covid uvjetima , Croatian Regional Development Journal, Vol. 3 No. 2, Sveučilište Sjever
9. Škvorc, L., Šulc I.,(2021.): Interaktivna turistička karta otoka Krka. Geografski horizont-broj1/2021, 35-45
10. McKercher, B.,(2002.): Towards classification of cultural tourists, International journal of tourism research, 4, 29-38str
11. Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020.,(2016.): Turistička zajednica otoka Krka: Institut za turizam
12. Cetinski, V., Šugar V., Perić M.,(2012.): Menadžment institucija i destinacija kulture. Sveučilište u Rijeci: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija
13. 13.Island of Krk, Turistički ured otoka Krka dostupno na: <https://krk.hr/wp-content/uploads/2022/04/The-Island-of-Krk-Brochure.pdf> (18.2.2023.)

Internetske stranice

1. Turistička zajednica otoka Krka , dostupno na: <https://krk.hr/> (12.2.2023.)
2. Turistička zajednica općine Omišalj, dostupno na: <https://www.visit-omisalj-njivice.hr/> (15.2.2023.)
3. Turistička zajednica općine Punat, dostupno na: <https://tzpunat.hr/> (14.3.2023.)
4. Turistička zajednica općine Vrbnik, dostupno na: <https://vrbnik.hr/hr/> (12.3.2023.)
5. Turistička zajednica općine Malinska-Dubašnica, dostupno na:<https://www.visitmalinska.com/> (15.2.2023.)
6. Turistička zajednica općine Dobrinj, dostupno na: <https://www.visitmalinska.com/> (5.2.2023.)
7. Turistička zajednica grada Krka, dostupno na: <https://www.tz-krk.hr/hr/> (2.3.2023.)

8. Turistička zajednica otoka Krka, dostupno na: <https://krk.hr/> (3.2.2023.)
9. Interaktivna turistička karta otoka Krka, dostupno na: <https://experience.arcgis.com/experience/4020472ca5394d44a0ecc2f83c70c8d6> (1.2.2023.)
10. Kulturno naslijeđe otoka Krka, dostupno na: <http://www.visitkrk.hr/> (2.3.2023.)
11. Otoka Krk info dostupno na: <https://otok-krk.org/web-imenik/> (13.3.2023.)

Popis ilustracija

Tablice

<i>Tablica 1. Ostvareni dolasci i noćenja na otoku Krku od 2015. do 2022.</i>	16
<i>Tablica 2. Ostvarena noćenja i dolasci u 2022. godini po mjestima na otoku Krku</i>	17
<i>Tablica 3. Ostvareni dolasci i noćenja u 2022. godini prema vrsti smještajnih kapaciteta</i>	18
<i>Tablica 4. Hoteli prema mjestima na otoku Krku</i>	20
<i>Tablica 5. Kampovi na otoku Krku prema mjestima</i>	21
<i>Tablica 6. Analiza i ocjena materijalnih kulturnih resursa otoka Krka</i>	24
<i>Tablica 7. Analiza i ocjena nematerijalnih kulturnih resursa otoka Krka</i>	29
<i>Tablica 8. SWOT analiza</i>	31

Grafikoni

<i>Graf 1. Turistički dolasci na otok Krk u 2022. prema turističkim tržištima</i>	19
---	----

Slike

<i>Slika 1. Tipologija kulturnih turista</i>	7
<i>Slika 2. Gastronomska ponuda otoka Krka</i>	23